

Editorial

Vážení čtenáři,
urologie v ČR definitivně vstoupila do nové doby, věku robotických operací. Slepá místa na mapě se postupně zaplnila novými robotickými centry (Obr. 1) a úhrady již zahrnují prakticky všechny námi prováděné operace. Zbývá prosadit úhradu adrenalektomie a nefrektomie, která je zatím hrazena jen při přítomnosti nádorového trombu ve VCI.

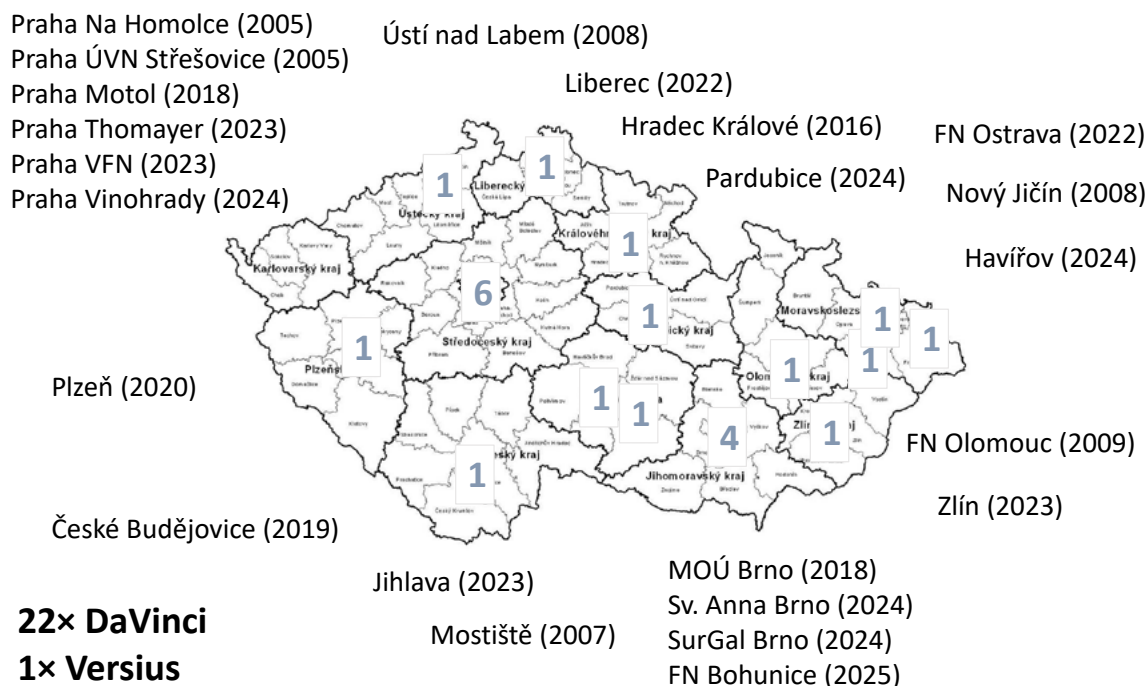
Cesta to pro robotické operace byla dlouhá, až příliš. Po nadějných začátcích v roce 2005 (americká FDA schválila robotickou radikální prostatektomii v květnu 2001), kdy se relativně rychle etablovalo sedm center, včetně prvního na akademickém pracovišti ve FN Olomouc. Následovaly však hubené roky plné zpochybňování přínosů robotiky, marných snah, jako bylo stanovisko k rozvoji robotiky v urologii z pera výboru urologické společnosti v roce 2012, nebo několik jednání na půdě Výboru pro zdravotnictví Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR z iniciativy urologů. Vývoj nejlépe charakterizuje výrok filozofa A. Schopenhauera připomenutý prof.

A. Mottriem (dlouholetý předseda robotické společnosti EAU) na výroční konferenci EAU 2024 (Obr. 2).

Finální fáze implementace robotiky přišla pozvolna s téměř desetiletou latencí a další centra začala vznikat až v druhé polovině druhé dekády našeho století nejprve v Hradci Králové (2016), MOÚ Brno (2018) a FN Motol (2018), následovaná již v krátkém sledu dalšími.

Dnes je již většina radikálních prostatektomií (od roku 2015), parciálních nefrektomií, pyeloplastik a dalších rekonstrukčních výkonů prováděna roboticky. Rostou počty roboticky asistovaných radikálních cystektomií a centra získávají zkušenosti i s dalšími méně častými výkony. Výhody robotické operace jsou zřejmé: velká přesnost operace (10× optické zvětšení, 3D obraz, miniaturní ohebné nástroje o vel. několika mm), malá invazivita (malé incize) a následná velmi krátká rekonvalescence.

U radikální prostatektomie tyto výhody mohou znamenat kratší délku tzv. learning curve (40 výkonů vs. cca 200 u otevřené/laparoskopické ope-

Obr. 1. Centra robotické chirurgie v ČR

Fig. 1. Centers of robotic surgery in the Czech Republic